

SZCZEGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA RYZYK LOTNICZYCH

nr 1/ZPUE/2016

Tytuły i komentarze na marginesie umieszczono wyłącznie dla ułatwienia i nie uważa się ich za część niniejszej Polisy.

Niektóre słowa i wyrażenia używane w niniejszej Polisie mają szczególne znaczenie, z którym można się zapoznać w Sekcji IV(D) Definicje.

Ubezpieczyciel zgadza się udzielić ochrony ubezpieczeniowej na wypadek straty, szkody lub odpowiedzialności wynikających z Wypadku, który zaistnieje w Okresie Ubezpieczenia, w zakresie i w sposób określony w niniejszej Polisie.

SEKCJA I UTRATA LUB USZKODZENIE STATKU POWIETRZNEGO

1. Ochrona

- (a) Według własnego wyboru Ubezpieczyciel zapłaci, dokona wymiany lub naprawy, w przypadku straty lub uszkodzenia Statku Powietrznego opisanego w Załączniku w wyniku wypadku, wynikającego z ryzyk objętych ubezpieczeniem, łącznie ze zniknięciem, jeżeli Statek Powietrzny nie zgłasza się przez 60 dni od rozpoczęcia Lotu, do wysokości Sumy Ubezpieczenia określonej w Części I Polisy – Suma ubezpieczenia z zastrzeżeniem kwot, jakie zostaną potrącone zgodnie z Częścią I Polisy – Franszyza redukcyjna.
- (b) Jeżeli Statek Powietrzny jest niniejszym ubezpieczony na wypadek ryzyk związanych z Lotem, Ubezpieczyciel pokryje dodatkowo uzasadnione nagłe wydatki, jakie muszą zostać poniesione przez Ubezpieczonego w celu natychmiastowego zabezpieczenia Statku Powietrznego w związku z uszkodzeniem lub przymusowym lądowaniem, w wysokości do 10% Sumy Ubezpieczenia określonej w Części I Polisy – Suma ubezpieczenia.

2. Wyłączenia, które mają zastosowanie wyłącznie do niniejszej Sekcji /

Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za:

Zniszczenie,
awaria

- (a) normalne zużycie, pogorszenie się, awarię lub wadę spowodowaną w jakiegokolwiek Jednostce Statku Powietrznego oraz ich konsekwencje w takiej Jednostce;
- (b) uszkodzenie jakiegokolwiek Jednostki, ze skutkiem progresywnym lub narastającym, ale uszkodzenie, jakie można przepisywać pojedynczemu odnotowanemu wypadkowi jest objęte ubezpieczeniem zgodnie z punktem 1(a) powyżej.

JEDNAK strata lub uszkodzenie Statku Powietrznego na skutek wypadku spowodowanego okolicznościami określonymi w punkcie 2(a) lub (b) powyżej jest objęta postanowieniami punktu 1(a) powyżej.

3. Warunki stosujące się wyłącznie do niniejszej Sekcji

Demontaż
Transport i
naprawy

- (a) Jeżeli Statek Powietrzny ulegnie uszkodzeniu.
- (i) bez zgody Ubezpieczyciela nie rozpocznie się żaden demontaż lub naprawa, chyba że są one konieczne z uwagi na bezpieczeństwo, lub żeby zapobiec dalszym uszkodzeniom lub wypełnić nakazy wydane przez właściwe władze;
  - (ii) Ubezpieczyciel zapłaci wyłącznie za naprawy oraz transport siły roboczej i materiałów przy wykorzystaniu najbardziej ekonomicznego środka, chyba że Ubezpieczyciel i Ubezpieczony uzgodnią inaczej.

Wypłata lub
Wymiana

- (b) Jeżeli Ubezpieczyciel skorzysta z możliwości wypłaty za lub wymiany Statku Powietrznego
- (i) Ubezpieczyciel może przejąć Statek Powietrzny (wraz z dokumentacją pisemną, dokumentem rejestracji i tytułem do niego) jako mienie uratowane;
  - (ii) ochrona przyznana na mocy niniejszej Sekcji ulega zakończeniu w stosunku do Statku Powietrznego także wtedy, gdy Statek zostanie zatrzymany przez Ubezpieczonego jako świadczenie wzajemne lub w inny sposób;
  - (iii) zastępczy statek powietrzny powinien być tej samej marki i rodzaju oraz w rozsądnie podobnym stanie, chyba że zostanie to inaczej ustalone z Ubezpieczonym.

Kwoty do
potrącenia z
roszczenia

- (c) Z wyjątkiem sytuacji, gdy Ubezpieczyciel skorzysta z możliwości zapłaty za Statek Powietrzny lub jego wymiany, z roszczenia określonego zgodnie z punktem 1(a) w niniejszej Części zostaną potrącone
- (i) kwota określona w Części I Polisy – Franszyza redukcyjna oraz
  - (ii) taka część Kosztów Naprawy jakiegokolwiek zreperowanej lub wymienionej Jednostki, jaka jest proporcja odpowiadająca czasowi użycia w stosunku do całego Cyklu Naprawczego Jednostki.

Porzucenie

- (d) Jeżeli Ubezpieczyciel nie podejmie decyzji o przejęciu Statku Powietrznego jako mienia uratowanego, Statek Powietrzny pozostanie przez cały czas własnością Ubezpieczonego, który nie ma prawa porzucić go na rzecz Ubezpieczyciela.

Inne
ubezpieczenie

- (e) Na mocy niniejszej Sekcji nie zostanie wypłacone roszczenie, jeżeli inne ubezpieczenie związane z wypłatą świadczenia na skutek straty lub uszkodzenia objętych postanowieniami niniejszej Sekcji zostało lub zostanie zawarte przez Ubezpieczonego lub w jego imieniu bez wiedzy lub zgody Ubezpieczyciela.**

Zobacz także sekcję IV

SEKCJA II ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWA W STOSUNKU DO OSÓB TRZECICH (INNYCH NIŻ PASAŻEROWIE)

1. Ochrona

Ubezpieczyciel wypłaci Ubezpieczonemu odszkodowanie obejmujące wszystkie kwoty, jakie Ubezpieczony będzie zobowiązany zgodnie z prawem zapłacić oraz zapłaci z tytułu odszkodowania (w tym koszty zasądzone od Ubezpieczonego) w związku ze (śmiertelnym lub nie) obrażeniem ciała w wyniku nieszczęśliwego wypadku lub uszkodzeniem mienia w wyniku nieszczęśliwego wypadku spowodowanego przez Statek Powietrzny lub jakąkolwiek osobę lub przedmiot, jaki z niego wypadnie.

2. Wyłączenia, które mają zastosowanie wyłącznie do niniejszej Sekcji /

Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za:

Pracownicy i inni	(a) (śmiertelne lub nie) obrażenia lub szkody odniesione przez jakiegokolwiek dyrektora lub pracownika Ubezpieczonego lub partnera Ubezpieczonego w jego działalności, działających w ramach swojego zatrudnienia lub obowiązków wykonywanych na rzecz Ubezpieczonego;
Personel operacyjny	(b) (śmiertelne lub nie) obrażenia lub szkody odniesione przez jakiegokolwiek członka załogi, samolotu lub innych pracowników w momencie ich zaangażowania w działanie Statku Powietrznego;
Pasażerowie	(c) (śmiertelne lub nie) obrażenia lub szkody odniesione przez jakiegokolwiek pasażera w trakcie wchodzenia na pokład, na pokładzie lub przy wysiadaniu ze Statku Powietrznego;
Mienie	(d) straty lub uszkodzenia jakiegokolwiek mienia należącego do Ubezpieczonego lub znajdującego się pod jego opieką, nadzorem lub kontrolą;
Hałas, Zanieczyszczenie Środowiska i Innych Zagrozenia	(e) roszczenia wyłączone na mocy załączonej Klauzuli Wyłączenia Hałasu, Zanieczyszczenia Środowiska i Innych Zagrożeń.

3. Ograniczenie odpowiedzialności mające zastosowanie do niniejszej Sekcji

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela z tytułu niniejszej Sekcji nie przekroczy kwoty określonej w Części IIa Polisy – Suma gwarancyjna. Ponadto Ubezpieczyciele zwrócą wszelkie koszty i wydatki na obsługę prawną poniesione w oparciu o ich pisemną zgodę na obronę przed pozwami, jakie mogą zostać wniesione przeciwko Ubezpieczonemu w odniesieniu do jakiegokolwiek roszczenia o odszkodowanie objęte postanowieniami niniejszej Sekcji, lecz jeżeli kwota wypłacona lub przyznana w związku z rozliczeniem takiego roszczenia będzie wyższa od Limitu Odpowiedzialności, odpowiedzialność Ubezpieczyciela w odniesieniu do takich kosztów i wydatków na obsługę prawną zostanie ograniczona proporcjonalnie do stosunku Limitu Odpowiedzialności do kwoty wypłaconych odszkodowań.

Zobacz także Sekcję IV

SEKCJA III ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWNA W STOSUNKU DO PASAŻERÓW

1. Ochrona

Ubezpieczyciel wypłaci Ubezpieczonemu odszkodowanie w związku ze wszystkimi kwotami, jakie zgodnie z prawem Ubezpieczony jest zobowiązany wypłacić i wypłaci tytułem odszkodowania (łącznie ze wszystkimi kosztami zasądzonymi od Ubezpieczonego) w związku ze

- (a) (śmiertelnym lub nie) obrażeniem ciała odniesionym przez pasażerów, powstałym w sposób nagły i przypadkowy w trakcie wchodzenia na pokład, na pokładzie lub w trakcie opuszczania Statku Powietrznego, oraz
- (b) utratą lub uszkodzeniem bagażu lub rzeczy osobistych pasażerów w wyniku Wypadku Statku Powietrznego.

Zawsze pod warunkiem, że

Wymagania dotyczące dokumentacji

- (i) zanim pasażer wejdzie na pokład statku Powietrznego, Ubezpieczony podejmie wszelkie konieczne działania, by wyłączyć lub ograniczyć odpowiedzialność w przypadku roszczeń z tytułu postanowień (a) i (b) powyżej do zakresu dopuszczonego przez prawo;
- (ii) jeżeli działania wymienione w punkcie (i) powyżej obejmują wystawienie biletu dla pasażera/ kontrolę bagażu, zostaną one należycie wykonane w rozsądnym czasie przed wejściem pasażera na pokład Statku Powietrznego.

Skutek nieprzestrzegania postanowień

W przypadku niewypełnienia postanowienia (i) lub (ii), odpowiedzialność Ubezpieczyciela na mocy niniejszej Sekcji nie przekroczy kwoty odpowiedzialności prawnej, jaka istniałaby, gdyby przestrzegano tego postanowienia.

2. Wyłączenia, które mają zastosowanie wyłącznie do niniejszej Sekcji /

Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za (śmiertelne lub inne) obrażenia lub szkody odniesione przez:

Pracownicy i inni

- (a) jakiegokolwiek dyrektora lub pracownika Ubezpieczonego lub partnera Ubezpieczonego w jego działalności, działających w ramach swojego zatrudnienia lub obowiązków wykonywanych na rzecz Ubezpieczonego;

Personel operacyjny

- (b) członka załogi, samolotu lub innych pracowników w momencie ich zaangażowania w działanie Statku Powietrznego.

3. Ograniczenie odpowiedzialności mające zastosowanie do niniejszej Sekcji

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela z tytułu niniejszej części nie przekroczy kwoty określonej w Części IIb – Suma gwarancyjna pomniejszonej o obowiązującą w ramach niniejszej części

franszyzę. Ponadto Ubezpieczyciel zwróci wszelkie koszty i wydatki na obsługę prawną poniesione w oparciu o ich pisemną zgodę na obronę przed pozwami, jakie mogą zostać wniesione przeciwko Ubezpieczonemu w odniesieniu do jakiegokolwiek roszczenia o odszkodowanie objęte postanowieniami niniejszej Sekcji, lecz jeżeli kwota wypłacona lub przyznana w związku z rozliczeniem takiego roszczenia będzie wyższa od Limitu Odpowiedzialności, odpowiedzialność Ubezpieczyciela w odniesieniu do takich kosztów i wydatków na obsługę prawną zostanie ograniczona proporcjonalnie do stosunku Limitu Odpowiedzialności do kwoty wypłaconych odszkodowań.

Zobacz także Sekcję IV

SEKCJA IV

(A) WYŁĄCZENIA OGÓLNE MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO WSZYSTKICH SEKCJI

Niniejsza Polisa nie ma zastosowania

Użycie niezgodne z prawem	1. Gdy Statek Powietrzny jest wykorzystywany w jakimkolwiek celu niezgodnym z prawem lub w celu innym niż cele określone w Punkcie 6 Polisy i zdefiniowane w Definicjach.
Ograniczenia geograficzne	2. Gdy Statek Powietrzny znajduje się poza obszarem geograficznym określonym w Punkcie 8 Polisy, chyba że nastąpiło to na skutek siły wyższej.
Piloci	3. Gdy Statek Powietrzny jest pilotowany przez inną osobę niż określono w Punkcie 7 Polisy, z wyjątkiem tego, że na ziemi Statkiem Powietrznym może kierować inna -kompetentna pod tym względem - osoba.
Transport za pomocą innego środka transportu	4. Gdy Statek Powietrzny jest transportowany przy wykorzystaniu jakiegokolwiek środka transportu, chyba że na skutek Wypadku powodującego roszczenie z tytułu Sekcji I niniejszej Polisy.
Obszary lądowania i startu	5. Gdy Statek Powietrzny ląduje lub startuje lub podejmuje taką próbę w miejscu, które nie jest spełnia rekomendacji określonych przez producenta Statku Powietrznego, chyba że nastąpiło to na skutek siły wyższej.
Odpowiedzialność kontraktowa	6. Do odpowiedzialności przyjętej przez Ubezpieczonego lub praw, od których Ubezpieczony odstąpił na mocy jakiejkolwiek umowy (innej niż bilet pasażera/ kontrola bagażu wystawione zgodnie z Częścią III niniejszych Warunków) z wyjątkiem zakresu, w jakim taka odpowiedzialność została przypisana Ubezpieczonemu w przypadku braku takiej umowy.
Liczba pasażerów	7. Jeżeli łączna liczba pasażerów przewożonych przez Statek Powietrzny przekracza zadeklarowaną maksymalną liczbę pasażerów określoną w Punkcie 5 Polisy.
Brak udziału	8. Do roszczeń wypłacanych z tytułu innej polisy lub polis, chyba że w odniesieniu do nadwyżki ponad kwotę, która zastałaby wypłacona z tytułu tamtej polisy lub Polis, gdyby niniejsza Polisa nie została zawarta
Ryzyka nuklearne	9. Do roszczeń wyłączonych na mocy załączonej Klauzuli Wyłączającej Ryzyka Nuklearne.

Wojna, porwanie i inne zagrożenia

10. Do roszczeń spowodowanych przez:

- (a) Wojnę, inwazję, działania wrogów zagranicznych, działania wojenne (bez względu na to, czy wypowiedziano wojnę), wojnę domową, rebelię, rewolucję, powstanie, stan wojenny, władzę wojskową lub uzurpowaną lub próby przejęcia władzy.
- (b) Jakąkolwiek wrogą detonację broni polegającą na rozszczepieniu i/lub syntezie jądra atomu, lub na innej podobnej reakcji lub radioaktywnej sile lub substancji.
- (c) Strajki, niepokoje, zamieszki społeczne lub pracownicze.
- (d) Jakiegokolwiek działanie jednej lub więcej osób, będących agentami suwerennej Władzy lub nie, w celach politycznych lub terrorystycznych oraz bez względu na to, czy szkoda lub uszkodzenie z nich wynikające było przypadkowe czy celowe.
- (e) Jakiegokolwiek czynu popełnionego w złej intencji lub aktu sabotażu.
- (f) Konfiskatę, nacjonalizację, przejęcie, ograniczenie, pozbawienie wolności, przywłaszczenie, zarekwirowanie tytułu lub użytkowania przez rząd lub na mocy nakazu rządowego (zarówno rządu cywilnego, wojskowego lub faktycznego) lub organu publicznego lub władzy lokalnej.
- (g) Porwanie lub jakiegokolwiek niezgodne z prawem przejęcie lub wrogą kontrolę nad Statkiem Powietrznym lub załogą w czasie lotu (w tym próby przejęcia lub kontrolowania) dokonanego przez osobę lub osoby na pokładzie statku Powietrznego działające bez zgody Ubezpieczonego.

Ponadto, niniejsza Polisa nie obejmuje roszczeń powstałych, gdy Statek Powietrzny jest poza kontrolą Ubezpieczonego z powodu któregokolwiek z powyższych zagrożeń.

Uważa się, że kontrola Ubezpieczonego nad Statkiem Powietrznym zostaje przywrócona w przypadku bezpiecznego powrotu Statku Powietrznego do Ubezpieczonego na lotnisku niewyłączonym z powodu ograniczeń geograficznych niniejszej Polisy i w pełni odpowiednim dla działań Statku Powietrznego (taki bezpieczny powrót oznacza, że Statek Powietrzny zostaje zaparkowany z wyłączonymi silnikami i bez przymusu).

(B) WARUNKI ZAWIESZAJĄCE, JAKIE MAJĄ ZASTOSOWANIE DO WSZYSTKICH SEKCJI

Ubezpieczony musi przestrzegać i wypełniać następujące Warunki, zanim Ubezpieczyciel przejmie odpowiedzialność za wypłatę z tytułu niniejszej Polisy.

Należyta staranność

1. Ubezpieczony będzie przez cały czas postępował z należyłą starannością i dołoży wszelkich możliwych starań, by zapobiegać wypadkom oraz żeby unikać lub do minimum ograniczać straty.

Zgodność z nawigacją powietrzną, nakazami, itd.

2. Ubezpieczony będzie przestrzegał wszystkich nakazów i wymogów dotyczących nawigacji powietrznej i zdolności do lotu wydanych przez kompetentne organy i mających wpływ na bezpieczeństwo Statku Powietrznego, oraz zapewni, że

- (a) Statek Powietrzny jest zdolny do lotu na początku każdego Lotu;

Procedura zgłaszania roszczeń

- (b) wszystkie Dzienniki Pokładowe i inne dokumenty dotyczące Statku Powietrznego, wymagane na mocy jakichkolwiek rozporządzeń urzędowych będących odpowiednio w mocy, będą aktualizowane i zostaną na żądanie przedstawione Ubezpieczycielowi lub jego Agentom;
  - (c) pracownicy i agenci Ubezpieczonego są w zgodzie ze wszystkimi takimi nakazami i wymogami.
3. Każde zdarzenie, które może skutkować roszczeniem z tytułu niniejszej Polisy zostanie zgłoszone natychmiast do osób wymienionych w Polisie. W każdym przypadku Ubezpieczony.
- (a) przekaze dokładne informacje dotyczące takiego zdarzenia na piśmie oraz natychmiast prześle każde zgłoszenie roszczenia wraz ze wszystkimi pismami lub dokumentami, którego jego dotyczą;
  - (b) poinformuje o zagrażającym dochodzeniu;
  - (c) zapewni dalsze informacje i pomoc, jakich Ubezpieczyciel może w uzasadnionym zakresie wymagać;
  - (d) nie będzie działał w żaden sposób na szkodę Ubezpieczonych lub ich interesów.

Ubezpieczony nie przejmie żadnej odpowiedzialności ani nie dokona wypłaty, ani nie zaproponuje i nie obieca wypłaty bez pisemnej zgody Ubezpieczyciela.

(C) WARUNKI OGÓLNE MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO WSZYSTKICH SEKCJI

- Kontrola roszczeń 1. Ubezpieczyciel będzie uprawniony (jeżeli tak zdecydują) w dowolnym czasie oraz na tak długo, jak będzie to wymagane do przejęcia wyłącznej kontroli nad wszelkimi negocjacjami i postępowaniami oraz do zawierania ugód, obrony lub rozpatrywania roszczeń w imieniu Ubezpieczonego.
- Subrogacja 2. Po przyznaniu odszkodowania lub dokonaniu wypłaty przez Ubezpieczyciela na mocy niniejszej Polisy, nabywa on praw i środków naprawczych przysługujących Ubezpieczonemu, który będzie współpracować z Ubezpieczycielem i wykonywać wszystkie konieczne czynności, aby pomóc Ubezpieczycielowi skorzystać z tych praw i środków naprawczych.
- Zmiana ryzyka 3. Jeżeli nastąpi jakakolwiek zmiana dotycząca okoliczności lub charakteru ryzyk stanowiących podstawę niniejszej Umowy, Ubezpieczony niezwłocznie poinformuje o tym Ubezpieczyciela i żadne roszczenie zaistniałe po takiej zmianie nie będzie podlegało wypłacie z tytułu niniejszej Polisy, jeżeli zmiana taka nie została zaakceptowana przez Ubezpieczyciela.
- Anulowanie 4. Polisa ta może zostać anulowana/wypowiedziana przez Ubezpieczyciela lub Ubezpieczonego poprzez przesłanie powiadomienia o anulowaniu/wypowiedzeniu z 10-dniowym wyprzedzeniem. W przypadku anulowania/wypowiedzenia przez Ubezpieczyciela, zwróci on część składki proporcjonalnie do niewykorzystanego okresu ubezpieczenia. W przypadku anulowania/wypowiedzenia przez Ubezpieczonego zwrot składki zależy od decyzji Ubezpieczyciela. W przypadku jakiegokolwiek Statku Powietrznego, w związku z którym roszczenie jest wypłacane lub należne z tytułu niniejszej Polisy zwrot składki nie przysługuje.

Cesja	5. Niniejsza Polisa nie zostanie w całości lub w części scedowana, chyba że za zgodą Ubezpieczyciela zostanie to potwierdzone w formie załącznika/aneksu do Polisy.
Nie jest to ubezpieczenie morskie	6. Niniejsza Polisa nie jest i strony w sposób wyraźny zgadzają się, że nie będzie interpretowana jako polisa ubezpieczenia morskiego.
Jurysdykcja i Prawo Właściwe	7. Niniejsza Polisa ubezpieczenia podlega prawu polskiemu. Spory lub rozbieżności pomiędzy Ubezpieczycielem i Ubezpieczonym wynikające z Polisy, których strony nie mogą rozstrzygnąć na drodze negocjacji ugodowych, zostaną poddane pod rozstrzygnięcie przez sądy powszechne właściwe dla siedziby Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego.
Dwa Statki Powietrzne lub więcej	8. Jeżeli na mocy Polisy ubezpieczone są dwa lub więcej Statków Powietrznych, warunki Polisy stosują się do każdego z nich z osobna.
Limit(y) odpowiedzialności	9. Pomimo włączenia więcej niż jednego Ubezpieczonego, na mocy potwierdzenia lub w inny sposób, łączna odpowiedzialność Ubezpieczyciela w stosunku do wszystkich Ubezpieczonych i każdego z osobna nie przekroczy Limitu Odpowiedzialności określonego w Polisie.
Nieprawdziwe i oszukańcze roszczenia	10. Jeżeli Ubezpieczony zgłosi roszczenie wiedząc, że jest ono nieprawdziwe lub stanowi oszustwo pod względem kwoty lub w inny sposób, Polisa zostanie unieważniona i wszystkie roszczenia zostaną utracone.

(D) DEFINICJE

1. „WYPADEK” oznacza jakikolwiek wypadek lub serie wypadków wynikających z jednego zdarzenia.
2. „JEDNOSTKA” oznacza część lub zespół części (w tym podzespoły) Statku Powietrznego, którym został przypisany Cykl Naprawczy. Niemniej jednak, silnik zawierający wszystkie zwykle załączone do niego części, usunięty w celu naprawy lub wymiany, stanowi łącznie pojedynczą Jednostkę.
3. „CYKL NAPRAWCZY” oznacza określone użytkowanie, lub czas działania i/lub czas kalendarzowy, zgodnie z którym Władze ds. Lotnictwa określają, kiedy wymagana jest naprawa lub wymiana Jednostki.
4. „KOSZT NAPRAWY” oznacza koszty robocizny i materiałów, które są lub zostałyby poniesione na naprawę lub wymianę (w zależności od potrzeby) pod koniec Cyklu Naprawczego Jednostki uszkodzonej lub podobnej do niej.
5. „PRYWATNY UŻYTEK” oznacza wykorzystanie na własny użytek dla przyjemności, lecz NIE wykorzystanie w związku z działalnością lub wykonywanym zawodem, ani na wynajem, ani za wynagrodzeniem
6. „BIZNES” oznacza formy korzystania określone jako korzystanie na „Użytek prywatny” oraz na użytek w celach biznesowych lub zawodowych lecz NIE wykorzystanie na wynajem lub za wynagrodzeniem.
7. „HANDLOWY” oznacza formy korzystania określone jako korzystanie na „Użytek prywatny” oraz użytek w celach biznesowych oraz wykorzystanie do przewozu przez Ubezpieczonego pasażerów, bagażu pasażerów i towarów na wynajem lub za wynagrodzeniem.

8. „WYNAJEM” oznacza wynajem, leasing, czarterowanie lub wydzierżawienie przez Ubezpieczonego innej osobie, spółce lub organizacji wyłącznie na Użytek Prywatny lub Biznesowy, gdy działanie Statku Powietrznego nie jest pod kontrolą Ubezpieczonego. Wynajem dla innych celów NIE jest ubezpieczony z tytułu niniejszej Polisy, jeżeli nie zostanie to szczegółowo zadeklarowane Ubezpieczycielowi i szczegóły takiego użytkowania nie zostaną określone w Punkcie 6 Polisy.

Definicje 5, 6, 7 i 8 stanowią Standardowe Użytkowanie i **nie obejmują** instruktażu, akrobacji, polowania, patroli, gaszenia pożarów, celowego wypuszczania, rozpylania lub uwalniania jakichkolwiek substancji, jakiegokolwiek formy latania eksperymentalnego lub w ramach zawodów, ani żadnego innego wykorzystania wiążącego się z nadmiernym ryzykiem, ale w przypadku udzielenia ochrony szczegóły takiego wykorzystania zostaną określone w Punkcie 6 Polisy.

9. „LOT” oznacza czas od momentu, kiedy Statek Powietrzny rozpędza się do startu lub próby startu, jest w powietrzu i do czasu, gdy Statek Powietrzny zakończy proces lądowania. Lot wiroplatu definiuje się jako czas w trakcie pracy wirników w wyniku zasilania silnika, generowanego przezeń pędu lub autorotacji.
10. „KOŁOWANIE” oznacza poruszanie Statku Powietrznego z wykorzystaniem własnej mocy, inne niż w definicji Lotu. Kołowania nie będzie uważane się za zakończone tylko z powodu tymczasowego zatrzymania się Statku Powietrznego.
11. „ZACUMOWANY” w przypadku statku powietrznego zaprojektowanego do lądowania na wodzie, oznacza czas gdy Statek Powietrzny unosi się na wodzie i nie jest w trakcie Lotu lub Kołowania zdefiniowanego powyżej, oraz obejmuje ryzyka opuszczania go na wodę i wyciągania go.
12. „NA ZIEMI” oznacza czas, gdy Statek Powietrzny nie jest w trakcie Lotu lub Kołowania lub nie jest Zacumowany jak zdefiniowano powyżej.

KLAUZULE DODATKOWE:

Klauzula ograniczenia odpowiedzialności (wielu Ubezpieczonych) – AVN.14.

Bez względu na włączenie do niniejszej umowy ubezpieczenia więcej niż jednego Ubezpieczonego, czy to w formie aneksu do Polisy lub inaczej, całkowita odpowiedzialność Ubezpieczyciela w odniesieniu do któregośkolwiek lub wszystkich Ubezpieczonych nie przekroczy sumy gwarancyjnej oraz limitów odpowiedzialności wskazanych w Polisie.

Klauzula wyłączająca ryzyka związane z czynnikami nuklearnymi – AVN 38B.

1. Niniejsza umowa ubezpieczenia nie obejmuje:
  - (i) utraty, zniszczenia i uszkodzenia jakiegokolwiek majątku ani strat i kosztów z nich wynikających, jak również strat pośrednich;
  - (ii) żadnej odpowiedzialności prawnej, którą bezpośrednio lub pośrednio spowodował lub do której powstania przyczynił się którykolwiek z poniższych czynników:
    - (a) promieniotwórcze, toksyczne, wybuchowe lub inne niebezpieczne właściwości jakiegokolwiek nuklearnego urządzenia wybuchowego lub jego nuklearnego składnika;
    - (b) właściwości promieniotwórcze lub połączenie właściwości promieniotwórczych z toksycznymi, wybuchowymi lub innymi niebezpiecznymi właściwościami jakiegokolwiek innego materiału radioaktywnego w trakcie transportu towarowego, w tym podczas związanego z nim składowania lub manipulacji;
    - (c) promieniowanie jonizujące lub skażenie promieniotwórcze pochodzące z jakiegokolwiek innego źródła promieniowania lub toksyczne, wybuchowe lub inne niebezpieczne właściwości takiego źródła promieniowania.
2. Uzgadnia się, że materiały radioaktywne i inne źródła promieniowania określone w punkcie 1(b) i (c) powyżej nie obejmują:
  - (i) uranu zubożonego i uranu naturalnego w jakiegokolwiek postaci;
  - (ii) izotopów promieniotwórczych, które osiągnęły końcowe stadium produkcji i są przydatne do celów naukowych, medycznych, rolnych, handlowych, edukacyjnych lub przemysłowych.
3. Niniejsza umowa ubezpieczenia nie obejmuje utraty, zniszczenia ani uszkodzenia majątku, jak również szkód pośrednich i odpowiedzialności prawnej, w związku z którymi:
  - (i) Ubezpieczony na podstawie niniejszej umowy ubezpieczenia jest również ubezpieczony lub współubezczony na podstawie jakiegokolwiek innej umowy ubezpieczenia, w tym polisy ubezpieczeniowej od odpowiedzialności związanej z energią jądrową;
  - (ii) jakakolwiek osoba lub organizacja jest zobowiązana do zapewnienia ochrony finansowej zgodnie z prawem obowiązującym w jakimkolwiek kraju lub
  - (iii) Ubezpieczony na podstawie niniejszej polisy jest lub – w braku niniejszej polisy – byłby uprawniony do odszkodowania od jakiegokolwiek rządu lub jego organu.
4. Ochrona obejmuje utratę, zniszczenie, uszkodzenie, koszty i odpowiedzialność prawną związane z ryzykiem nuklearnym nie wyłączonym na podstawie punktu 2 (z zastrzeżeniem wszelkich innych warunków, ograniczeń, gwarancji i wyłączeń uwzględnionych w niniejszej umowie ubezpieczenia), przy czym:
  - (i) w przypadku roszczenia dotyczącego materiału radioaktywnego w trakcie transportu towarowego, w tym podczas związanego z nim składowania lub manipulacji, transport ten będzie pod każdym względem zgodny z pełnymi Instrukcjami Technicznymi ICAO ("Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air"), o ile transport taki nie podlega bardziej restrykcyjnym przepisom; w takim przypadku musi on pod każdym względem odpowiadać takim przepisom;
  - (ii) niniejsza umowa ubezpieczenia obejmuje wyłącznie zdarzenie następujące w okresie jej obowiązywania, o ile Ubezpieczony wniesie przeciw Ubezpieczycielowi roszczenie lub jakikolwiek powód wniesie przeciw Ubezpieczonemu roszczenie wynikające z takiego zdarzenia w ciągu trzech lat po dacie jego wystąpienia;

- (iii) w przypadku roszczenia wynikającego z utraty lub zniszczenia statku powietrznego lub utraty albo ograniczenia możliwości korzystania z niego, które spowodowało lub, do którego przyczyniło się skażenie promieniotwórcze, poziom takiego skażenia musi przekroczyć maksymalny dopuszczalny poziom określony według poniższej skali:

Źródło promieniowania (przepisy IAEA dotyczące BHP)	Maksymalny dopuszczalny poziom niestałego radioaktywnego skażenia powierzchni (średnia z 300 cm²)
Źródła promieniowania beta, gamma i niskotoksycznego promieniowania alfa	nie więcej niż 4 bekerela/cm ² (10 ⁻⁴ mikrokiurów/cm ²)
Inne źródła	nie więcej niż 0,4 bekerela/cm ² (10 ⁻⁵ mikrokiurów/cm ²)

- (iv) Ochrona wynikająca z niniejszej klauzuli ~~umowy ubezpieczenia~~ może zostać w każdej chwili unieważniona przez Ubezpieczyciela za siedmiodniowym wypowiedzeniem.

Klauzula wyłączająca szkody spowodowane hałasem i innymi niebezpieczeństwami – AVN 46B

- Niniejsza umowa ubezpieczenia nie obejmuje roszczeń bezpośrednio lub pośrednio spowodowanych lub wynikających z:
  - hałasu (niezależnie od tego, czy jest on słyszalny dla ucha ludzkiego, czy też nie), wibracji, uderzenia fali dźwiękowej i wszelkich powiązanych z nimi zjawisk;
  - jakiegokolwiek zanieczyszczenia i/lub skażenia
  - zakłóceń elektrycznych lub elektromagnetycznych;
  - zakłóceń w użytkowaniu majątku;

Chyba, że zostały one spowodowane przez lub doprowadziły do rozbicia statku powietrznego, pożaru, wybuchu lub kolizji bądź zarejestrowanej sytuacji awaryjnej podczas lotu powodującej nieprawidłowe funkcjonowanie statku powietrznego.
- Postanowienia niniejszej umowy ubezpieczenia dotyczące zobowiązania Ubezpieczyciela do rozpatrywania lub obrony roszczeń nie mają zastosowania. Ubezpieczyciel nie jest zobowiązany do obrony w przypadku:
  - roszczeń wyłączonych w punkcie 1;
  - roszczenia lub roszczeń objętych niniejszą umową ubezpieczenia w przypadku połączenia ich z jakimkolwiek roszczeniem wyłączonym w punkcie 1 (zwanym dalej „Roszczeniami Łącznymi”).
- W związku z Roszczeniami Łącznymi Ubezpieczyciel zwróci Ubezpieczonemu część następujących kwot poniżej, które mogą być przypisane roszczeniom objętym niniejszą umową ubezpieczenia (z zastrzeżeniem udowodnienia szkód i limitów polisy):
  - odszkodowania przyznane z mocy prawa od Ubezpieczonego;
  - koszty obrony poniesione przez Ubezpieczonego.
- Żadne postanowienie niniejszej umowy ubezpieczenia nie unieważnia klauzuli wyłączenia skażenia radioaktywnego lub innej klauzuli wyłączającej dołączonej do niniejszej Polisy lub stanowiącej jej część.

Klauzula wyłączenia ryzyka wojny, porwania i innych ryzyk (lotnictwo) – AVN. 48B

Polisa, do której załącznikiem jest niniejsza Klauzula, nie pokrywa szkód spowodowanych przez:

- Wojnę, inwazję, akty obcych wrogów, działania wojenne (obojętnie, czy wojna była wypowiedziana czy nie), wojnę domową, bunt, rewolucję, powstanie, stan wyjątkowy, władzę wojskową lub uzurpowaną bądź próby uzurpowania władzy.

- b) Jakikolwiek wrogi wybuch broni wojennej z wykorzystaniem rozszczepienia atomowego lub jądrowego i/lub reakcji termojądrowej albo podobnej reakcji radioaktywnej lub materiału radioaktywnego.
- c) Strajki, bunt, rozruchy cywilne lub zamieszki robotnicze.
- d) Wszelkie działania jednej lub więcej osób, bez względu na to czy są czy też nie przedstawicielami suwerennej władzy, dla celów politycznych bądź terrorystycznych oraz obojętnie, czy strata lub szkoda powstała na skutek tego działania jest przypadkowa czy też zamierzona.
- e) Jakikolwiek działanie złośliwe albo sabotaż.
- f) Konfiskatę, zajęcie w celu upaństwowienia, zatrzymanie, przetrzymanie, przywłaszczenie, rekwizycję z tytułu prawnego albo do wykorzystania przez lub na zlecenie rządu (obojętnie czy cywilnego, wojskowego lub rządu de facto) albo władzy publicznej lub lokalnej.
- g) Porwanie albo jakiegokolwiek bezprawne zajęcia bądź bezprawne sprawowanie kontroli nad samolotem albo załogą w czasie lotu(w tym również próba takiego zajęcia lub kontroli) dokonane przez osobę lub osoby na statku, działające bez zezwolenia ubezpieczonego.

Ponadto niniejsza polisa nie pokrywa roszczeń powstałych w czasie, gdy samolot znajduje się poza kontrolą ubezpieczonego z powodu jakichkolwiek wyżej wymienionych ryzyk.

Samolot uważany będzie za przywrócony pod kontrolę Ubezpieczonego z chwilą bezpiecznego powrotu samolotu do ubezpieczonego na lotnisko nie wykluczone granicami geograficznymi niniejszej polisy i całkowicie przystosowane do korzystania z samolotu (wymogiem takiego bezpiecznego powrotu jest, aby samolot był zaparkowany z wyłączonymi silnikami i nie był bezprawnie zatrzymany).

Klauzula rozszerzonego pokrycia (odpowiedzialność za szkody w ruchu powietrznym) – AVN. 52E

1. Zważywszy, że Umowa, której częścią jest niniejsza Klauzula, zawiera ***Klauzulę wyłączającą ryzyko wojny, uprowadzenia i innych zagrożeń*** (klauzula AVN 48B), niniejszym uzgadnia się, że wszystkie podpunkty klauzuli AVN 48B stanowiącej część niniejszej polisy z wyjątkiem punktu (b) zostają usunięte Z ZASTRZEŻENIEM wszystkich warunków niniejszej Klauzuli.
2. **WYŁĄCZENIE** dotyczy wyłącznie ochrony udzielonej w związku z usunięciem podpunktu (a) klauzuli AVN 48B.
Ochrona nie obejmuje odpowiedzialności za szkody w jakimkolwiek majątku mieszczącym się na lądzie poza Kanadą i Stanami Zjednoczonymi Ameryki, chyba, że szkody spowodowane zostały używaniem statku powietrznego lub z niego wynikają.
3. **OGRANICZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI**
Limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela w związku z ochroną wynikającą z niniejszej Klauzuli ustalony w polisie na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia – 10,000,000 USD (podlimit). Podlimit ten ma zastosowanie w ramach sumy gwarancyjnej Polisy; nie jest on dodawany do tejże sumy gwarancyjnej.
4. **AUTOMATYCZNE ROZWIĄZANIE**
W zakresie określonym poniżej ochrona wynikająca z niniejszej Klauzuli zostanie AUTOMATYCZNIE ROZWIĄZANA w następujących przypadkach:
  - (i) **Całość ochrony**
- z chwilą wybuchu wojny (wypowiedzianej lub nie) między którymkolwiek dwoma lub więcej z następujących państw: Francja, Chińska Republika Ludowa, Federacja Rosyjska, Wielka Brytania, Stany Zjednoczone Ameryki.
  - (ii) **Ochrona udzielona w związku z usunięciem podpunktu (a) klauzuli AVN 48B.**
- z chwilą dokonanej w ramach działań wojennych detonacji jakiegokolwiek broni wojennej wykorzystującej rozszczepienie i/tub syntezę atomu lub jądra atomu lub inną podobną reakcją lub siłą promieniotwórczą lub substancję promieniotwórczą niezależnie od miejsca i czasu dokonania takiej detonacji i niezależnie od tego, czy ubezpieczony statek powietrzny bierze w niej udział, czy też nie.
  - (iii) **Całość ochrony udzielanej w związku z jakimkolwiek ubezpieczonym statkiem powietrznym zarekwirowanym poprzez przejęcie lub wykorzystanie**
- z chwilą dokonania rekwizycji,

PRZY CZYM, jeżeli ubezpieczony statek powietrzny znajduje się w powietrzu w chwili zajścia zdarzenia określonego w punkcie (i), (ii) lub (iii), ochrona wynikająca z niniejszej Klauzuli będzie obowiązywać w stosunku do takiego statku powietrznego do chwili jego pierwszego lądowania po takim zdarzeniu i opuszczenia go przez pasażerów, o ile nie zostanie unieważniona, rozwiązana lub zawieszona z innych przyczyn.

5. REWIZJA I UNIEWAŻNIENIE

(a) **Rewizja składki i/lub zasięgu geograficznego (7 dni)**

Ubezpieczyciel może zawiadomić o rewizji składki i/lub zasięgu geograficznego. Zawiadomienie takie będzie skuteczne po upływie siedmiu dni od godziny 23.59 czasu Greenwich w dniu dostarczenia zawiadomienia.

(b) **Ograniczone unieważnienie (48 godzin)**

Po dokonaniu w ramach działań wojennych detonacji określonej w punkcie 4 podpunkt (ii) powyżej Ubezpieczyciel może zawiadomić o unieważnieniu jednej lub więcej niż jednej części ochrony wynikającej z punktu 1 niniejszej Klauzuli poprzez odwołanie do podpunktów (c), (d), (e), (f) i/lub (g) klauzuli AVN 48B. Zawiadomienie takie będzie skuteczne po upływie czterdziestu ośmiu godzin od godziny 23.59 czasu Greenwich w dniu dostarczenia zawiadomienia.

(c) **Unieważnienie (7 dni)**

Ochrona udzielana na podstawie niniejszej Klauzuli może zostać unieważniona przez Ubezpieczyciela lub Ubezpieczonego za wypowiedzeniem skutecznym po upływie siedmiu dni od godziny 23.59 czasu Greenwich w dniu dostarczenia wypowiedzenia.

(d) **Zawiadomienia**

Wszelkie zawiadomienia wymienione w niniejszej klauzuli będą sporządzane w formie pisemnej.

Potwierdzenie ochrony silnika – AVN 56

1. Wszelkie roszczenia w odniesieniu do silnika są ograniczone do szkód spowodowanych przez kradzież, uderzenie pioruna, powódź, wybuch ognia na zewnątrz silnika lub nagłego i niespodziewanego zderzenia z ciałem obcym wymagającego natychmiastowego usunięcia silnika z pracy.
2. Przez pojęcie *Silnik* rozumie się silnik do napędu lub pomocnicze silniki wraz z kompletnym wyposażeniem niezbędnym do kontroli ich pracy.
3. Z zastrzeżeniem pozostałych postanowień i warunków Polisy.

Klauzula wyłączenia szkód spowodowanych azbestem – 2488AGM0003

Polisa nie pokrywa żadnych szkód wynikających bezpośrednio lub pośrednio, powstałych w związku z jakąkolwiek zależnością z, lub będących konsekwencją:

1. aktualnego, rzekomego lub domniemanego zagrożenia obecnością azbestu w jakiegokolwiek formie, w szczególności zawartego w materiałach lub produktach, domniemaniem obecności azbestu, lub
2. jakichkolwiek zobowiązań, próśb, żądań, zamówień lub innych ustawowych działań poprzez, które Ubezpieczony lub inni testują, monitorują, czyszczą, usuwają, powstrzymują (oponowują), leczą, naturalizują, zabezpieczają przeciwko lub w jakikolwiek inny sposób odpowiadają na aktualne, rzekome występowanie zagrożenia azbestem lub zawartością rzekomą, domniemaną azbestu w jakimkolwiek materiale lub produkcie.

Niemniej jednak to wyłączenie nie ma zastosowania w przypadku jakichkolwiek szkód spowodowanych lub będących rezultatem rozbicia statku powietrznego, pożarem, wybuchem, kolizją lub innej zanotowanej sytuacji awaryjnej na pokładzie samolotu powodującej nieprawidłowe działanie samolotu.

Uwzględniając wszystkie pozostałe postanowienia Polisy, Ubezpieczający nie będzie miał obowiązku prowadzić dochodzenia, obrony lub pokrycia kosztów obrony w odniesieniu do jakiegokolwiek szkody wyłączonej w całości lub części zgodnie z paragrafem 1 lub 2 powyżej.

Klauzula sankcji i embarga – AVN111

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Polisy ustala się, że:

1. Jeśli na mocy jakiegokolwiek prawa lub regulacji, które odnoszą się do Ubezpieczyciela w momencie rozpoczęcia okresu ubezpieczenia lub zaczną obowiązywać później, zapewnianie ochrony ubezpieczeniowej Ubezpieczonemu jest lub będzie niezgodne z prawem ze względu na naruszenie embarga lub sankcji, Ubezpieczyciel nie zapewni żadnej ochrony ubezpieczeniowej i nie będzie ponosił żadnej odpowiedzialności, nie zapewni też obrony Ubezpieczonemu, ani nie zapłaci jakichkolwiek kosztów obrony i nie zapewni żadnego zabezpieczenia w imieniu Ubezpieczonego, w zakresie, w jakim byłoby to naruszeniem takiego prawa lub regulacji.
2. W sytuacji, gdy zapewnienie przez Ubezpieczyciela ochrony ubezpieczeniowej zgodnej z Polisą jest zgodne z prawem, natomiast płatność związana z zasadnym roszczeniem, które w innych okolicznościach skutkowałoby wypłatą odszkodowania może naruszać embargo lub sankcję, Ubezpieczyciel podejmie wszystkie uzasadnione kroki, aby uzyskać niezbędną autoryzację dla takiej płatności.
3. W przypadku, gdy jakieś prawo lub regulacja ograniczająca możliwość udzielania ochrony ubezpieczeniowej przez Ubezpieczyciela – jak określono w punkcie 1 - zacznie obowiązywać w okresie ubezpieczenia, obie strony Ubezpieczyciel i Ubezpieczony mają prawo odstąpić od umowy ubezpieczenia potwierdzonej niniejszą Polisą zgodnie z prawem i regulacjami właściwymi dla tej Polisy pod warunkiem, że w odniesieniu do wypowiedzenia umowy przez Ubezpieczyciela minimum 30 (trzydziesto) dniowy okres wypowiedzenia zostanie zachowany, a zawiadomienie o wypowiedzeniu zostanie przekazane pisemnie. W przypadku wypowiedzenia przez Ubezpieczonego lub przez Ubezpieczyciela, Ubezpieczyciel zatrzyma składkę za okres, w jakim udzielał ochrony ubezpieczeniowej. Należna składka zostanie naliczona pro rata. Jednakże w przypadku, gdy zgłoszone szkody w dniu wypowiedzenia umowy przewyższają należną Ubezpieczycielowi składkę pro rata, w związku z brakiem bardziej szczegółowych zapisów Polisy odnoszących się do zwrotu składki, każdy zwrot składki będzie wynikał ze wspólnych uzgodnień stron. Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia przez Ubezpieczyciela będzie ważne nawet, jeżeli Ubezpieczyciel nie dokona żadnej płatności i nie złoży żadnej oferty zwrotu składki.

Klauzula wadliwego rozpoznania daty – AVN2000A

Niniejsza polisa nie pokrywa żadnych roszczeń, szkód, strat, kosztów i/lub odpowiedzialności, bezpośrednio lub pośrednio wynikłych z, lub będących konsekwencją:

- a) błędu lub niemożności użycia jakiegokolwiek komputera, programu lub systemu komputerowego, zarówno posiadanego przez ubezpieczonego, jak i osoby trzeciej, w związku z przetwarzaniem, wymianą lub przekazywaniem danych związanych ze zmianą, bez względu na to czy szkoda powstała podczas, po lub przed zmianą roku, daty lub godziny
- b) dowolnej dokonanej lub usiłowanej zmiany lub modyfikacji komputera, programu lub systemu komputerowego, zarówno posiadanego przez ubezpieczonego, jak i przez osoby trzeciej, w związku z przewidywaną, lub na skutek dokonanej, zmiany roku lub daty lub czasu, udzielonej porady lub świadczonych usług mających bezpośredni związek z modyfikacjami opisanymi powyżej.
- c) niemożności użycia dowolnego sprzętu spowodowanej działaniem, zaniechaniem działania lub dowolną decyzją ubezpieczonego i/lub osoby trzeciej, dotyczącym zmiany roku, daty lub czasu.

oraz każdego zobowiązania wynikającego z Polisy dotyczącego obowiązku Ubezpieczyciela związanego z badaniem lub dochodzeniem roszczeń nie stosuje się do roszczeń wyłączonych na bazie niniejszej klauzuli.

KLAUZULA WYŁĄCZAJĄCA NIESTABILNE OBSZARY GEOGRAFICZNE - LSW 617G

1. Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień oraz z uwzględnieniem punktów 2 i 3 poniżej ustala się, że Polisa nie obejmuje utraty, uszkodzenia ani jakichkolwiek kosztów powstałych w którymkolwiek z następujących krajów lub regionów:
  - a) Algieria, Burundi, Kabinda, Republika Środkowoafrykańska, Kongo, Demokratyczna Republika Kongo, Erytrea, Etiopia, Wybrzeże Kości Słoniowej, Liberia, Mauretania, Nigeria, Somalia, Republika Sudanu, Sudan Południowy
  - b) Kolumbia, Ekwador, Peru,

- c) Afganistan, Dżammu i Kaszmir, Birma, Korea Północna, Pakistan,
- d) Gruzja, Górski Karabach, Północnokaukaski Okrąg Federalny,
- e) Iran, Irak, Libia, Syria, Jemen,
- f) teren 32° na wschód od Kijowa (Ukraina),
- g) inne kraje, w których eksploatacja ubezpieczonego Statku Powietrznego stanowi naruszenie sankcji Organizacji Narodów Zjednoczonych.

2. Niemniej, udziela się ochrony ubezpieczeniowej;

- a) na przelot nad wszelkimi krajami wyłączonymi, jeżeli lot odbywa się wewnątrz uznanego w skali międzynarodowej korytarza lotniczego i jest wykonywany zgodnie z zaleceniami I.C.A.O.
- b) w sytuacji, gdy lądowanie ubezpieczonego Statku Powietrznego w kraju wyłączonym z ochrony ubezpieczeniowej jest bezpośrednią konsekwencją i wyłącznym skutkiem działania siły wyższej.

3. Jakikolwiek kraj wyłączony z ochrony ubezpieczeniowej może zostać nią objęty przez Ubezpieczyciela na warunkach będących przedmiotem uzgodnień z Ubezpieczycielem tylko przed lotem.

Wyłączenie dotyczące Ustawy o Kontraktach (Prawa Osób Trzecich) z 1999 r. – AVN.72

Prawo osoby niebędącej stroną niniejszej umowy ubezpieczenia lub reasekuracji do wyegzekwowania postanowienia tego ubezpieczenia lub reasekuracji i / lub prawo tej osoby do tego, aby niniejsze ubezpieczenie lub reasekuracja nie została uchylona, zmieniona lub zmodyfikowana bez jej zgody, na mocy postanowień Ustawy o Kontraktach (Prawa Osób Trzecich) z 1999 r. [org. Contracts (Rights of Third Parties) Act 1999], jest wyłączone z niniejszego ubezpieczenia lub reasekuracji.

Klauzula dotycząca wypłat dodatkowych – AVN76

Niniejszym Strony uzgadniają, iż ochrona ubezpieczeniowa z tytułu niniejszej Polisy zostaje rozszerzona zgodnie z warunkami określonymi w ustępach wskazanych poniżej. Wyraźnie stwierdza się, iż ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje ustępów niniejszej Klauzuli, które nie zostały wskazane poniżej.

Ubezpieczyciel zgadza się wypłacić Ubezpieczonemu odszkodowanie z tytułu:

- (a) uzasadnionych wydatków poniesionych w wyniku akcji poszukiwawczej i ratowniczej ubezpieczonego Statku Powietrznego, uznanego za zaginiony po przekroczeniu przez niego obliczonego maksymalnego czasu lotu;
- (b) uzasadnionych wydatków poniesionych z tytułu pokrycia pasa startowego pianą gaśniczą w celu uniknięcia lub załagodzenia potencjalnych strat lub szkód wynikających z awarii lub podejrzewanej awarii ubezpieczonego Statku Powietrznego;
- (c) uzasadnionych wydatków poniesionych w wyniku próby lub faktycznego podniesienia, usunięcia, utylizacji lub zniszczenia wraku ubezpieczonego Statku Powietrznego oraz jego zawartości;
- (d) uzasadnionych wydatków, do poniesienia których Ubezpieczony może zostać zobowiązany z tytułu publicznego dochodzenia lub śledztwa przeprowadzonego przez Urząd Lotnictwa Cywilnego lub inny właściwy organ, a dotyczącego Wypadku, w którym uczestniczył ubezpieczony Statek Powietrzny.

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje ustępy: (a), (b), (c), (d) powyżej.

Pod warunkiem, że odpowiedzialność Ubezpieczycieli nie przekroczy **10% sumy ubezpieczenia aerocasco Statku Powietrznego łącznie w okresie ubezpieczenia** z tytułu wszystkich ustępów objętych ochroną ubezpieczeniową.

Warunki ubezpieczenia lotniczego casco na wypadek wojny i towarzyszących jej zagrożeń – LSW555D

CZĘŚĆ PIERWSZA: UTRATA LUB USZKODZENIE STATKU POWIETRZNEGO

Z zastrzeżeniem warunków i ograniczeń określonych poniżej, niniejsza umowa ubezpieczenia obejmuje utratę lub uszkodzenie Statku Powietrznego określonego w Polisie przed roszczeniami wyłączonymi z Polisy casco statku powietrznego, spowodowane przez:

(a) Wojnę, inwazję, wrogie działania obce, działania wojenne (bez względu na to, czy wypowiedziano wojnę), wojnę domową, rebelię, rewolucję, powstanie, stan wojenny, zamach wojskowy lub cywilny lub inne próby przejęcia władzy,

(b) Strajki, niepokoje, zamieszki społeczne lub pracownicze,

(c) Jakiegokolwiek działanie osoby lub osób, będących lub nie będących agentami obcej władzy, w celach politycznych lub terrorystycznych oraz bez względu na to, czy szkoda lub uszkodzenie z nich wynikające jest przypadkowe czy celowe.

(d) Jakiegokolwiek działania złośliwe lub akty sabotażu,

(e) Konfiskatę, nacjonalizację, przejęcie, ograniczenie, zatrzymanie, przywłaszczenie, zarekwirowanie z tytułu prawnego lub użytkowanie przez rząd lub na mocy nakazu rządowego (zarówno rządu cywilnego, wojskowego lub rządu do facto) lub organu władzy publicznej lub lokalnej.

(f) Porwanie lub jakiegokolwiek niezgodne z prawem przejęcie lub bezprawne sprawowanie kontroli nad Statkiem Powietrznym lub załogą w czasie lotu (w tym jakiegokolwiek próby takiego przejęcia lub sprawowania kontroli) dokonane przez jakąkolwiek osobę lub osoby na pokładzie Statku Powietrznego działające bez zgody Ubezpieczonego. Dla celów niniejszego punktu (f) uważa się, że Statek Powietrzny znajduje się w czasie lotu w każdym momencie od chwili zamknięcia jego zewnętrznych drzwi po wejściu pasażerów na pokład do momentu otwarcenia tych drzwi w celu opuszczenia pokładu lub kiedy Statek Powietrzny jest w ruchu. Uważa się, że wroplat znajduje się w czasie lotu, gdy jego wirniki poruszają się w wyniku zasilania silnikiem, pędu z nich generowanego lub autorotacji.

Ponadto, niniejsza umowa ubezpieczenia obejmuje roszczenia z tytułu ubezpieczenia Casco powstałe, gdy Statek Powietrzny jest poza kontrolą Ubezpieczającego z powodu któregośkolwiek z powyższych zagrożeń. Uważa się, że kontrola Ubezpieczającego nad Statkiem Powietrznym zostaje przywrócona w przypadku bezpiecznego powrotu Statku Powietrznego do Ubezpieczającego na dowolne lotnisko nie wyłączone z powodu ograniczeń geograficznych określonych w Polisie i w pełni przystosowane do przyjęcia takiego typu Statku Powietrznego odpowiednie (wymogiem takiego bezpiecznego powrotu jest, by Statek Powietrzny był zaparkowany z wyłączonymi silnikami i nie znajdował się pod jakąkolwiek wroga kontrolą).

CZĘŚĆ DRUGA: WYMUSZENIE I PORWANIE

1. Niniejsza umowa ubezpieczenia zapewnia także odszkodowanie dla Ubezpieczającego na warunkach oraz zgodnie z wyłączeniami i ograniczeniami określonymi poniżej, do wysokości limitu określonego w Polisie, za 90% każdej należycie dokonanej płatności w związku z:

(a) groźbami w stosunku do jakiegokolwiek Statku Powietrznego wymienionego w Polisie lub jego pasażerów lub załogi w trakcie okresu obowiązywania niniejszej umowy ubezpieczenia,

(b) dodatkowymi kosztami, jakie muszą zostać poniesione w związku z konfiskatą itd. (zgodnie z Częścią Pierwszą punkt (e)) lub porwaniem itd. (zgodnie z Częścią Pierwszą punkt (f)) jakiegokolwiek Statku Powietrznego wymienionego w Polisie.

2. Na mocy tej Części umowy ubezpieczenia nie przysługuje żadna ochrona na terytorium, gdzie takie ubezpieczenie nie jest zgodne z prawem i Ubezpieczający ponosi przez cały czas odpowiedzialność za zapewnienie, że nie zostaną dokonane żadnego rodzaju ustalenia niedozwolone przez właściwe władze.

CZĘŚĆ TRZECIA: WYŁĄCZENIA OGÓLNE

Niniejsza umowa ubezpieczenia nie obejmuje szkód, uszkodzeń lub wydatków spowodowanych przez którekolwiek z wymienionych poniżej okoliczności lub ich połączenie:

(a) wojnę (bez względu na to, czy ją wypowiedziano) pomiędzy którymkolwiek z następujących państw: Zjednoczonym Królestwem, Stanami Zjednoczonymi, Francją, Federacją Rosyjską, Chińską Republiką Ludową; jednak jeżeli Statek Powietrzny znajduje się w powietrzu w momencie wybuchu takiej wojny, wyłączenie nie ma zastosowania do tego Statku, dopóki nie zakończy on swojego pierwszego lądowania od momentu wybuchu wojny;

(b) Konfiskatę, nacjonalizację, przejęcie, ograniczenie, pozbawienie wolności, przywłaszczenie, zarekwirowanie z tytułu prawnego lub użytkowania przez rząd lub na mocy nakazu rządu polskiego lub organu publicznego lub władzy lokalnej jakiegokolwiek państwa,

(c) emisję, uwolnienie lub wyciek jakiegokolwiek substancji chemicznej, biologicznej lub biochemicznej lub zagrożenia nimi, lecz wyłączenie to nie stosuje się:

(i) jeżeli substancje takie zostaną wykorzystane, lub grozi ich wykorzystanie wyłącznie i bezpośrednio w czasie:

1. porwania lub jakiegokolwiek niezgodnego z prawem przejęcia lub wrogiej kontroli nad Statkiem Powietrznym w czasie lotu a następnie wyłącznie w odniesieniu do utraty lub uszkodzenia takiego Statku Powietrznego objętego roszczeniem z tytułu punktu (f) w Części Pierwszej powyżej, lub

2. jakiegokolwiek zagrożenia dla Statku Powietrznego określonego w Polisie lub jego pasażerów lub załogi, a wtedy tylko w odniesieniu do płatności objętych ubezpieczeniem zgodnie z Częścią Dwa powyżej;

(ii) przeciwnie do postanowień podpunktu 1 powyżej, do utraty lub uszkodzenia Statku Powietrznego, jeżeli wykorzystanie takich substancji jest spowodowane wrogimi intencjami oraz nastąpiło wyłącznie i bezpośrednio:

1. na pokładzie takiego Statku Powietrznego, bez względu na to czy jest on na ziemi czy w powietrzu,

Lub

2. na zewnątrz takiego Statku Powietrznego i spowodowało fizyczne uszkodzenie Statku Powietrznego, kiedy jego koła nie miały kontaktu z ziemią.

Następstwa jakiegokolwiek emisji, uwolnienia lub wycieku pochodzącego z zewnątrz Statku Powietrznego, który spowoduje uszkodzenie Statku Powietrznego w wyniku skażenia bez innych uszkodzeń fizycznych zewnętrznej części Statku Powietrznego nie są objęte niniejszym ubezpieczeniem.

(d) jakiegokolwiek zadłużenie, nieprzedstawienie gwarancji lub zabezpieczenia lub inną przyczynę finansową na podstawie nakazu sądowego, lub w inny sposób;

(e) przejęcie lub próba przejęcia Statku Powietrznego przez posiadacza tytułu własności lub w wyniku jakiegokolwiek umowy, której stroną może być Ubezpieczający objęty ochroną z tytułu niniejszej umowy ubezpieczenia;

(f) opóźnienie, utrata możliwości użytkowania, lub – z wyjątkiem sytuacji szczegółowo określonych w Części Drugiej – jakakolwiek szkoda wtórna, jaka nastąpiła po utracie lub uszkodzeniu Statku Powietrznego lub w inny sposób.

(g) jakiegokolwiek wykorzystanie, wrogie lub w innej intencji, skażenia lub substancji radioaktywnej, ale wyłączenie to nie obowiązuje w przypadku utraty lub uszkodzenia Statku Powietrznego, jeżeli wykorzystanie takich substancji jest spowodowane wrogimi intencjami oraz nastąpiło wyłącznie i bezpośrednio:

(i) na pokładzie takiego Statku Powietrznego, bez względu na to czy jest on na ziemi czy w powietrzu, lub

(ii) nastąpiło na zewnątrz takiego Statku Powietrznego i spowodowało fizyczne uszkodzenie Statku Powietrznego, kiedy jego koła nie miały kontaktu z ziemią

Jednakże jakiegokolwiek takie użycie pochodzące z zewnątrz Statku Powietrznego, które spowoduje uszkodzenie Statku Powietrznego w wyniku skażenia bez innych uszkodzeń fizycznych zewnętrznej części statku Powietrznego nie jest objęte niniejszą Polisą.

(h) jakiegokolwiek wykorzystanie - wrogie lub w innej intencji - impulsu elektromagnetycznego, ale wyłączenie to nie stosuje się w przypadku utraty lub uszkodzenia Statku Powietrznego, jeżeli wykorzystanie takiego impulsu nastąpiło wyłącznie i bezpośrednio na pokładzie takiego Statku Powietrznego, bez względu na to czy jest on na ziemi czy w powietrzu,

(i) jakakolwiek detonacja - wroga lub w innej intencji – urządzenia polegającego na rozszczepieniu i/lub syntezie jądra atomu, lub innej podobnej reakcji oraz pomimo postanowień (g) i (h) powyżej, jakiegokolwiek skażenie radioaktywne i impuls elektromagnetyczny wynikający bezpośrednio z takiej detonacji są także wyłączone z niniejszej umowy ubezpieczenia.

CZĘŚĆ CZWARTA: WARUNKI OGÓLNE

1. Niniejsza umowa ubezpieczenia objęta jest takimi samymi gwarancjami i warunkami (z wyjątkiem składki, obowiązku wyjaśniania i obrony, odnowienia umowy (jeżeli jest możliwe), kwoty franszyzy redukcyjnej lub własnej rezerwy na pokrycie strat, jeżeli mają one zastosowanie ORAZ JEŚLI NIE ZOSTAŁO OKREŚLONE INACZEJ NINIEJSZYM), jakie są zawarte lub mogą zostać dodane do Polisy Casco należącej do Ubezpieczającego.

2. Jeżeli nastąpi jakakolwiek Istotna Zmiana dotycząca rodzaju lub obszaru działań Ubezpieczającego, Ubezpieczający niezwłocznie poinformuje o Zmianie Ubezpieczycieli; Żadne roszczenie zaistniałe po takiej Istotnej Zmianie, nad którą Ubezpieczający miał kontrolę, nie będzie podlegało wypłacie z tytułu niniejszej umowy ubezpieczenia, jeżeli zmiana taka nie została zaakceptowana przez Ubezpieczycieli.

„Istotna Zmiana” oznacza jakkolwiek zmianę działalności Ubezpieczającego, w przypadku której Ubezpieczyciel może uznać w uzasadnionym zakresie, że zwiększa jego ryzyko pod względem częstotliwości lub lub zmniejsza możliwości regresu lub subrogacji.

3. Należyte przestrzeganie i wypełniania warunków, postanowień i rozszerzeń niniejszej umowy ubezpieczenia stanowi warunek odpowiedzialności Ubezpieczyciela w odniesieniu do jakiegokolwiek wypłaty z tytułu niniejszej umowy ubezpieczenia: w szczególności Ubezpieczający dołoży uzasadnionych starań, by zapewnić, że przestrzega i będzie przestrzegał praw państwa, na terytorium którego może się znajdować Statek Powietrzny oraz by uzyskać wszystkie potrzebne pozwolenia do zgodnego z prawem działania Statku Powietrznego.

4. Każdorazowo z zastrzeżeniem postanowień Części Piątej i niniejszych Warunków Szczegółowych, Ubezpieczyciel zgadza się postępować zgodnie z Polisa Casco w odniesieniu do Naruszenia ochrony gwarancyjnej, umów wyłączających odpowiedzialność za zaniedbania podwykonawców i odstąpienia od subrogacji.

CZĘŚĆ PIĄTA: ANULOWANIE, REWIZJA I AUTOMATYCZNE ROZWIĄZANIE

Zmiana warunków lub anulowanie

1. (a) Ubezpieczyciel może powiadomić, ze skutkiem w ciągu 7 dni od północy czasu GTM w dniu wystawienia powiadomienia, o zrewidowanej wysokości składki i/lub zakresie geograficznym. Jeżeli zrewidowana wysokość składki i/lub zakres geograficzny nie zostanie zaakceptowany przez Ubezpieczającego, po upływie wyżej określonych 7 dni umowa ubezpieczenia zostanie anulowana ze skutkiem na dzień anulowania.

Automatyczna rewizja warunków lub anulowanie

(b) Pomimo postanowień punktu 1(a) powyżej, niniejsza umowa ubezpieczenia podlega automatycznej rewizji przez Ubezpieczyciela w odniesieniu do wysokości składki i/lub warunków i/lub zakresu geograficznego ze skutkiem w ciągu 7 dni od momentu wrogiej detonacji jakiegokolwiek urządzenia zawierającego broń polegającą na rozszczepieniu i/lub syntezie jądra atomu, lub innej podobnej reakcji lub sile lub substancji radioaktywnej, gdziekolwiek lub kiedykolwiek taka detonacja może nastąpić i bez względu na to, czy będzie miało to bezpośredni skutek dla ubezpieczonego Statku Powietrznego. Jeżeli zrewidowana wysokość składki i/lub warunki i/lub zakres geograficzny nie zostaną zaakceptowane przez Ubezpieczającego, po upływie wyżej określonych 7 dni umowa ubezpieczenia zostanie anulowana ze skutkiem na dzień anulowania.

Anulowanie za wypowiedzeniem

(c) Niniejsza umowa ubezpieczenia może zostać anulowana przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczyciela poprzez wysłanie wypowiedzenia na nie mniej niż 7 dni przed końcem każdego trzymiesięcznego okresu od początku ubezpieczenia.

Automatyczne rozwiązanie

2. Bez względu na przesłanie wypowiedzenia lub jego brak, niniejsza umowa zostanie ROZWIĄZANA AUTOMATYCZNIE

W momencie wybuchu wojny (bez względu na to, czy ją wypowiedziano) pomiędzy którymkolwiek z następujących państw: Zjednoczonym Królestwem, Stanami Zjednoczonymi, Francją, Federacją Rosyjską, Chińską Republiką Ludową.

JEDNAK JEŚLI Statek Powietrzny znajduje się w powietrzu w momencie wybuchu takiej wojny, niniejsze ubezpieczenie, zgodnie z jego warunkami i pod warunkiem, że nie zostało w inny sposób anulowane, rozwiązane lub zawieszona, będzie

obowiązywało nadal w stosunku do takiego Statku Powietrznego, dopóki nie zakończy on swojego pierwszego lądowania od momentu wybuchu wojny.